

Recenzja pracy habilitacyjnej oraz dorobku

Pani dr Agaty Marii Szymczewskiej

dr hab. Michał Micker prof. Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Dziedzina, sztuki muzyczne

Dyscyplina, instrumentalistyka

ul. Łubinowa 5a

52-411 Wrocław

tel. 607 274 642

mmicker@me.com

Wrocław, dnia 25 czerwca 2020 roku

Zleceniodawca recenzji

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, Rada Dyscypliny Artystycznej, pismo z dnia 15 kwietnia 2020 roku informujące o wyznaczeniu przez Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów mojej osoby recenzentem komisji habilitacyjnej do oceny osiągnięć Pani dr Agaty Marii Szymczewskiej.

Do zlecenia dołączona została dokumentacja złożona przez Habilitantkę:

- Wniosek z dnia 20 listopada 2019 roku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego
- Autoreferat w języku polskim
- Kopia dyplomu nadania stopnia doktora sztuki muzycznej
- Informacja o wcześniejszych wnioskach o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego
- Dzieło artystyczne w formie elektronicznej (USB Stick)
- Plik pełnej dokumentacji w formie elektronicznej i papierowej
- Kwestionariusz osobowy
- Oświadczenia: współwykonawców o realizacji koncepcji artystycznej Habilitantki
- Wykaz i dokumentacja dorobku

Dane Habilitantki

Pani Agata Maria Szymczewska , ur. 07.10.1985 w Gdańsku.

Studia:

- w 2007 roku ukończyła studia instrumentalne z wyróżnieniem w Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu , w klasie skrzypiec profesora Bartosza Bryły

- w 2010 roku ukończyła w Hochschule fur Musik und Theater w Hanowerze kierunek Kuenstlerische Ausbildung , w klasie profesora Krzysztofa Węgrzyna a w 2015 roku uzyskuje na tej samej uczelni stopień Diplom - Konzertsolistin ;

- w 2018 roku uzyskała stopień doktora sztuki muzycznej, w dziedzinie sztuk muzycznych, dyscyplinie artystycznej –instrumentalistyka , nadany uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie .

Temat rozprawy doktorskiej „ Bogactwo sonorystyczne polskiej sonaty skrzypcowej XXI wieku na przykładzie czterech sonat skrzypcowych skomponowanych w latach 2013-2015 przez Ignacego Zalewskiego, Mikołaja Majkusiaka, Marcina Markowicza oraz Aleksandra Nowaka”.

- w trakcie całej edukacji muzycznej habilitantka wielokrotnie nagradzana była stypendiami i wyróżnieniami m. in: Stypendium Młoda Polska Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Stypendium Prezesa Rady Ministrów, Paszport Polityki, Nagroda TVP Kultura w kategorii Muzyka Poważna, Nagroda Marszałka Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie kultury, Stypendium Gerd-Buncerius fundacji Deutsche Stiftung Musikleben w Hamburgu, Stypendium programu Yehudi Menuhin LiveMusicNow

Kursy Mistrzowskie:

Habilitantka podnosiła swoje kwalifikacje artystyczne na kursach interpretacji muzycznej, współpracując z tak wybitnymi osobowościami muzycznymi jak: Maxim Vengerov, Anne – Sophie Mutter , Kaja Dańczowska, Bartłomiej Nizioł, Wanda Wiłkomirska, Anna Chumachenko, Boris Kuschnir, Pavel Vernikov, Gerard Poulet, Koichiro Harada, Robert Mann, Nobuko Imai, Pamela Frank, Seiji Ozawa

Praca:

Akademie Muzyczne, Szkoły Muzyczne

-od 2010 roku do 2016 roku- asystent, adiunkt ,w Akademii Muzycznej im. I. J.

Paderewskiego w Poznaniu

-od 2012 roku do 2013 roku-nauczyciel w Zespole Szkół Muzycznych w Poznaniu „ Szkoła Talentów”

-od 2016 roku adiunkt w Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie

Kameralistyka

-od września 2014 roku prymariuszka kwartetu smyczkowego Szymanowski Quartet;

- występy i współudział z wieloma wybitnymi artystami

Nagrody

- największym osiągnięciem konkursowym habilitantki było zdobycie I nagrody oraz Złoty Medal na XIII Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu.

- laureatka IV Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Abrama Yampolskiego w Moskwie

- laureatka I nagrody Lotos Gdańsk Classic Prize

- nagroda London Music Masters

OCENA AUTOREFERATU

W autoreferacie dr Agaty Szymczewskiej szczegółowo omawia swoją drogę artystyczną i pedagogiczną z uwzględnieniem dotychczasowych etapów muzycznej kariery. Początkowe etapy nauki, studiów zwieńczone dyplomami z wyróżnieniem, wygrane konkursy były niewątpliwie bazą wyjściową do dotychczasowej kariery i pozycji w świecie muzycznym habilitantki. Szczególnie ważnym odnotowania jest zdobycie pierwszej nagrody w XIII Konkursie im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu, co niewątpliwie przyczyniło się do dalszej solistycznej i kameralnej kariery artystki. Wyraźnie pokazuje , jak wielki wpływ na kształtowanie Jej osobowości artystycznej miały wyjazdy zagraniczne , kontakty z wybitnymi pedagogami, artystami, dyrygentami, którzy zaszczepili Jej wiele cech, procentujących w dalszym rozwoju instrumentalnym. Występy na wielkich etradach światowych, takich jak m.in.: Carnegie Hall w Nowym Jorku , Kennedy Center w Waszyngtonie, Sumida Tryphony Hall w Tokio, Berliner Philharmoniker, Theatre des Champs , Concertgebouw w Amsterdamie,

Palau de la Musica w Barcelonie, National Music Auditorium w Madrycie sprawiają, że habilitantka znacząco ukazuje swoją solistyczną i kameralną pozycje w świecie muzycznym. Mimo rozległego i wielowątkowego profilu muzycznego Habilitantka wskazuje w autoreferacie na kameralistykę jako ważny nurt swej działalności pisząc „Repertuar kameralny, w szczególności literatura komponowana na kwartet smyczkowy, jest dla mnie w równym stopniu ważny co solowe utwory skrzypcowe”. Po zapoznaniu się z dokumentacją, Habilitantka wykonywała jako pierwsza skrzypaczka odpowiedzialne partie kameralne budując tym samym repertuar, zawierający pozycje z głównego kanonu arcydzieł kameralistyki. Autoreferat zawiera wiele informacji dotyczących pracy artystycznej, licznych prawykonania, nagranych płyt CD, które obfitowały w wydarzenia artystyczne najwyższej rangi. Jako z ważniejszych Habilitantka przytacza wspólne koncerty z takimi wybitnymi artystami jak; Anne Sophie-Muter, Maxim Vengerov, Yuri Bashmet, Krystian Zimerman, Bartłomiej Nizioł, Martha Argerich, Gidon Kremer, Mischa Maiski..

Osobnym, ale jakże wartym podkreślenia rozdziałem aktywności Pani dr Agaty Szymczewskiej jest dydaktyka o której pisze, że „*stanowi niezwykle ważny aspekt w pracy zawodowej. Moje aktualne miejsce w świecie muzyki zawdzięczam Nauczycielom i Profesorom, którzy od najmłodszych lat prowadzili mnie na jakże trudnej ścieżce edukacji muzycznej*”.

Wybitny i bardzo bogaty dorobek Habilitantki stał się niewątpliwie impulsem do wskazania swojego osiągnięcia artystycznego: cykl koncertów wraz z nagraniem prezentującym wybraną literaturę kameralną XX wieku: Kwartet smyczkowy M. Ravela, I kwartet smyczkowy K. Szymanowskiego oraz III Kwartet smyczkowy B. Brittena., jako dzieło artystyczne określone w art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytule oraz stopniach i tytułach w zakresie sztuki.

Konkludując należy stwierdzić, że dr Agata Szymczewska przedstawiła swój dorobek, podając główne kierunki twórczej aktywności, zaprezentowała także osiągnięcie artystyczne określone w art. 16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytule oraz stopniach i tytułach w zakresie sztuki. Autoreferat Habilitantki należy ocenić pozytywnie.

OCENA DOŁĄCZONEGO DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO

Wypełniając dyspozycje ustawowe (art. 16 ust. 2 Ustawy oraz § 12 ust. 2 pkt 2 i 3 Rozporządzenia MNiSW z dnia 22. 09. 2011 r.) Habilitantka jako oryginalne osiągnięcie artystyczne przedstawiła „cykl koncertów wraz z nagraniem prezentującym wybraną literaturę kameralną XX wieku: Kwartet smyczkowy M. Ravela, I Kwartet smyczkowy K. Szymanowskiego oraz III Kwartet smyczkowy B. Brittena.”

- **Maurice Ravel -kwartet smyczkowy F-dur**
- **Karol Szymanowski – I kwartet smyczkowy**
- **Benjamin Britten- III kwartet smyczkowy G-dur op. 94**

Nagranie koncertów zrealizowane zostało 30 maja 2019 roku w Hay-on-Wye w Wielkiej Brytanii oraz 9 kwietnia 2019 roku w Salach Redutowych Teatru Wielkiego w Warszawie.

Zainteresowania wykonawcze Habilitantki są bardzo różnorodne. Wykonawcą wybranych i omawianych dzieł jest światowej sławy zespół „Szymanowski Quartet”, gdzie od 2014 na stałe prymariuszem jest dr Agata Szymczewska . Zespół o ugruntowanej pozycji, laureat licznych konkursów, znany z wielu prawykonania współczesnych kompozytorów, zespół goszczący na festiwalach oraz koncertach w kraju i zagranicą. Wybrane dzieła wskazane przez Habilitantkę należą do arcydzieł literatury kwartetowej ,które z pewnością dookreśla preferencje stylistyczne .

Maurice Ravel miał 27 lat kiedy pod koniec 1902 roku rozpoczął pracę nad kwartetem F-dur . Chociaż dedykacja brzmi : „ Dla mojego przyjaciela, Gabriela Faure”, to pod wpływem Kwartetu g-moll Debussy’ego z jego fascynującymi kolorami i cyklicznym otwieraniem materiału tematycznego wpłynął najwyraźniej na tę kompozycje. Kwartet F- dur okazał się pierwszym dużym sukcesem Ravela jako kompozytora. Zespół o tak świetnej renomie już od pierwszych dźwięków zapiera dech w piersiach. W kwartecie Ravela można odczuć swobodną atmosferę wykonywanego utworu. Interpretacja jest ekscytująca , doskonała w każdym aspekcie. Dźwięk zespołu wydaje się być pełny , soczysty z umiejętnym prowadzeniem poszczególnych głosów kwartetu. Na uwagę zwraca wyraźne tremolo na początku czwartej części , które zagrane jest szczególnie wirtuozosko.

I Kwartet Karola Szymanowskiego uważany jest za jedno z najważniejszych dzieł kompozytora. Powstał on w jednym z najtrudniejszych okresów życia kompozytora. Jesienią

1917 roku, z powodu niebezpiecznych działań partii komunistycznej i rewolucjonistów skierowanych przeciwko właścicielom majątków, kompozytor wraz z całą rodziną zmuszony był opuścić Tymoszwkę. Niewątpliwie te dramatyczne przeżycia i troski wpłynęły na charakter skomponowanego kwartetu, uznawanego za najbardziej natchnionego utworu Szymanowskiego. Całe dzieło w wykonaniu dr Agaty Szymczewskiej i jej zespołu zachwyca różnorodnymi odcieniami ekspresji- od śpiewnej liryki po gęsty, dramatyczny i żywiołowy , inspirowany ludową muzyką Podhala witalizm.

III Kwartet Benjamina Brittena został napisany , gdy kompozytor komponował równoległe swoją ostatnią operę „Śmierć w Wenecji”, która przypomina o tym, co prześladuje cały utwór. Sam Britten powiedział, że chciał aby utwór „zakończył się pytaniem”. Po raz pierwszy dzieło to wykonane było w 1976 roku, dwa tygodnie po śmierci kompozytora. Wykonanie kwartetu jest równie imponujące jak dwa pozostałe dzieła omawiane w recenzji. Zespół cudownie oddaje sugestywny, niespokojny przepływ muzyki jak i oryginalnej narracji całego dzieła. Wirtuozowskie solówki , grane przez Habilitantkę są mocno skoncentrowane, a tym samym różnorodne w ich realizacji. Artystka dowodzi wysokich umiejętności solistycznych, pokazując tym samym wysoki profesjonalizm i kunszt lidera swojego zespołu. Tego rodzaju zaprezentowany repertuar daje możliwość muzykom ukazania umiejętności poruszania się w stylistyczno-estetycznych obszarach dźwiękowych wykonywanych utworów. Prezentacja omawianych dzieł jest niewątpliwym wyzwaniem potwierdzającym najwyższy poziom zespołu jak i jej liderki. Interpretację trzech kwartetów cechuje idealne wycucie formy, świetne proporcje dźwiękowe, jak i interesujące i oryginalne rozwiązania wykonawcze. Habilitantka z łatwością pokonuje duże trudności techniczne, ukazując jednocześnie, w sposób bardzo przejrzysty wzajemne relacje dźwiękowo – emocjonalne wykonywanych dzieł.

Konkluzja: Nie budzący zastrzeżeń kształt dzieła artystycznego, oraz profesjonalny warsztat wykonawczy zasługują na najwyższe uznanie . Omawiane nagranie z cyklu koncertów prezentuje szerokie możliwości instrumentalne Habilitantki jak i całego zespołu w zakresie zagadnień wykonawczych – smyczkowania, artykulacji, dynamiki oraz przekonującej stylistyki wykonywanych dzieł. Uważam, że nagranie stanowi twórczy wkład w rozwój dziedziny kameralistyki instrumentalnej.

OCENA OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH

Działalność artystyczną dr Agaty Szymczewskiej należy określić jako bardzo intensywną. W dokumentacji ukazuje ona zainteresowania artystyczne, estetyczne i repertuarowe. Od momentu uzyskania I nagrody w XIII Międzynarodowym konkursie Skrzypcowym im. Henryka Wieniawskiego artystka występowała ponad 800 razy na scenach koncertowych czterech kontynentów- Europy, Azji, Ameryki Południowej i Północnej . Jej działalność koncertowa skupia się nie tylko na karierze solistycznej (ok. 300 koncertów), ale w dużym stopniu na występach kameralnych. Dorobek i ilość wykonywanych koncertów jest imponujący i znaczący. Na uwagę zasługuje różnorodność wykonywanych utworów, łączenie różnych stylów , składów , gatunków, i wrażenie ciągłego rozwoju artystycznego. Habilitantka współpracowała z całą plejadą wybitnych polskich i zagranicznych artystów i dyrygentów. Trzon Jej aktywności stanowią koncerty z kwartetem smyczkowym „Szymanowski Quartet” Bardzo bogata jest fonografia Habilitantki, obejmująca kilkanaście płyt CD z nagraniami muzyki solowej i kameralnej. Wielokrotnie wypowiedziano się o Habilitantce z najwyższym uznaniem w licznych recenzjach prasowych, dotyczących jej występów solowych, kameralnych jak i nagranych płyt.

Konkluzja: Jak wynika z analizy dorobku artystycznego dr Agaty Szymczewskiej jest ona autorem wielu interesujących dokonań w zakresie osiągnięć artystycznych. Jej osiągnięcia artystyczne są obszerne, bogate i bardzo satysfakcjonujące. Różnorodność tych działań i aktywność twórcza Habilitantki spełnia wszystkie założenia ustawy i pozwala na jej wysoką ocenę.

OCENA OSIĄGNIĘĆ NAUKOWO- DYDAKTYCZNYCH

Ocena dokumentacji Habilitantki sprawia , że praca dydaktyczna jest istotną częścią Jej działalności. W całym dotychczasowym okresie podlegającym ocenie, dr Agata Szymczewska pracowała na stanowisku asystenta i adiunkta w Akademii Muzycznej w Poznaniu jak i Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. W tym czasie realizowała ze studentami zlecone jej do prowadzenia a wynikłe z toku studiów na wydziale instrumentalnym przedmioty . Habilitantka była wykładowcą na wielu kursach muzycznych w kraju i zagranicą , m. in. na Międzynarodowych Kursach Muzycznych im. Zenona Brzewskiego w Łańcucie, Morningside Music Bridge w Kanadzie/USA, Międzynarodowym Kursie Skrzypcowym im. Tadeusza Wrońskiego w Nałęczowie, Letnich Warsztatach Muzycznych w Dusznikach Zdroju,

Międzynarodowej Akademii Muzycznej w Bałszycach. Regularnie jest zapraszana do prowadzenia zajęć z najbardziej utalentowaną młodzieżą muzyczną w Polsce. Wielokrotnie gościła jako pedagog na całym świecie , prowadząc masterclass na amerykańskich uniwersytetach i wielu azjatyckich konserwatoriach muzycznych. Często zasiada w pracach jury na konkursach skrzypcowych czy kompozytorskich o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

Ocena osiągnięć naukowo – dydaktycznych oceniam pozytywnie i w opinii niżej podpisanego w dużym stopniu spełniają warunków Ustawy.

Konkluzja

Jak wynika z przedstawionej dokumentacji Pani dr Agaty Szymczewskiej, należy stwierdzić , że Habilitantka jest kompetentną i znakomicie przygotowaną do uprawiania zawodu artystką. Niewątpliwie swoją intensywną działalnością oraz swoimi dokonaniem artystyczno-naukowymi i dydaktycznymi potwierdza wysokie kwalifikacje zawodowe. Osiągnięcia powyższe, w wysoce satysfakcjonującym stopniu, spełniają wymagania art.16 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz stopniach i tytułach w zakresie sztuki.

dr hab. Michał Micker profesor Akademii Muzycznej we Wrocławiu